

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 8C/23/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210228798
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Raul Pospíšil
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1210228798.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudcom Mgr. Raulom Pospíšilom v právnej veci žalobcu: U. D., T.. XX.XX.XXXX, Z.. R. XXXX/XX, F. C., XXX XX F., št. občan SR, zast.: JUDr. Iveta Šteffeková, advokátka, Orenburská 15, 821 06 Bratislava proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne: OMBUDSPOT, združenie na ochranu práv spotrebiteľov, Šrobárova 2676/30, 058 01 Poprad, IČO: 37 872 117, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 23.12.2010 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcu JUDr. Erika Končoka, Koceľova 9, 821 08 Bratislava, sp. zn. RK-1696/10-EK zo dňa 28.09.2010.

Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 25.11.2010 jej bol doručený rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Erika Končoka, ktorý rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému sumu 1.648,39 EUR spolu s 9,00% ročným úrokom od 12.07.2010 do zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo výške 49,79 EUR do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. S rozhodcovským rozsudkom sa nestotožňovala, považovala ho za vydaný v rozpore s platným skutkovým stavom a s platným právom určeným na ochranu spotrebiteľa. Mala za to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný účelovo, nakoľko mal vedomosť o tom, že predmet sporu bol súčasťou súdneho konania sp. zn. 42Cb/282/2008, v ktorom Okresný súd Bratislava II určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi účastníkmi konania je neplatná. Žalobkyňa namietala neprijateľnosť rozhodcovskej doložky v zmluve o revolvingovom úvere z dôvodu, že doložka núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolá veriteľ, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Rozhodcovská doložka bola vopred naformulovaná v štandardnej zmluve, účastníci sa nedohodli na rozhodcovi ani na mieste rozhodcovského konania, toto jednostranne stanovil dodávateľ. Taktiež pravidlá rozhodcovského konania boli nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva a predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. a) OZ. Neprijateľná zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a prieči sa dobrým mravom. Ak rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, tak aj nový kvalifikovaný záväzok, ktorým mal vzísť z takéhoto vadného súkromnoprávneho procesu, nie je súladný s imperatívom dobrých mravov.

Súd uznesením, č.k. 8C/23/2011-34, zo dňa 02.03.2011 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku vydaného dňa 28.09.2010 rozhodcom JUDr. Erikom Končokom, sp. zn. RK-1696/10-EK.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú v celom rozsahu. Spor o zaplatenie peňažného nároku voči žalobkyni nebol predmetom súdneho konania vedeného pod sp. zn. 42Cb/282/2008 pred Okresným súdom Bratislava II, toto konanie nebolo v čase podania návrhu na začatie rozhodcovského konania právoplatne skončené. Argumentácia žalobkyne, podľa ktorej ako spotrebiteľ bola nútená podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolá veriteľ, čo má za následok neprijateľnosť celej rozhodcovskej doložky, nemá oporu v žiadnom ustanovení. Prejednanie veci v rozhodcovskom konaní je upravené len ako alternatíva k prejednávaniu veci pred všeobecným súdom. Dôvod neprijateľnosti celej rozhodcovskej doložky, ktorý uvádza žalobkyňa spočíva len v účelovej dezinterpretácii ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Žalobkyňa tvrdila, že spotrebiteľská vec je subjektívne, ako aj objektívne nearbitrabilná. Objektívnu arbitrabilitu právnej veci na prejednanie v rozhodcovskom konaní upravuje § 1 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní tak, že v rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci môžu skončiť súdnym zmlerom, pričom spor o zaplatenie peňažnej sumy na základe záväzkového vzťahu je sporom, ktorý je možné vždy ukončiť súdnym zmlerom. Subjektívnu nearbitrabilitu spotrebiteľskej veci nezakotvuje žiadne zákonné ustanovenie. Vychádzajúc zo zákonného textu ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ bol žalovaný názoru, že predmetná rozhodcovská doložka nie je v žiadnom prípade neprijateľnou podmienkou. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina, č.k. 14C/166/2008-82, ktorý v rámci konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku posudzoval aj platnosť rozhodcovskej doložky. Ďalej bol žalovaný názoru, že všeobecné konštatovanie o posudzovaní zmluvného vzťahu aj podľa Obchodného zákonníka nenapĺňa dôvod na podanie návrhu podľa ust. § 40 ods. 1 písm. j) zákona o rozhodcovskom konaní. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi bol rozhodcom posúdený ako spotrebiteľský. Skutočnosť, že na jednej strane zmluvného vzťahu vystupuje spotrebiteľ, v dôsledku čoho sa na tento vzťah použijú primárne ust. zákona č. 258/2001 Z.z., resp. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ešte neznamená, že v ostatných veciach sa nepoužijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

Vedľajší účastník na strane žalobkyne oznámil svoj vstup do konania prostredníctvom podania zo dňa 15.05.2012, v ktorom uviedol, že rozhodcovskou doložkou v znení predmetnej úverovej zmluvy došlo k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, nakoľko absenciou tejto doložky by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode podľa bydliska občana. Je preukázateľné, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd vydal rozhodnutie, ktoré sa stalo exekučným titulom, je neplatná, pretože nespĺňa základné zákonné náležitosti vyžadované zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Na platnú existenciu rozhodcovskej doložky je potrebné splniť podmienku písomnej formy. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V tomto prípade bola rozhodcovská doložka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach, čím nedošlo k dodržaniu zákonom stanovenej formy, a teda rozhodcovská doložka je neplatná.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, prednesmi právnych zástupcov žalobkyne, žalovaného a vedľajšieho účastníka, oboznámil sa so zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere, rozhodcovským rozsudkom sp.zn. RK-1696/10-EK zo dňa 28.09.2010, obsahom spisu tunajšieho súdu, sp. zn. 42Cb/282/2008 a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Účastníci konania uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie sumy vo výške 30.000,- Sk žalobkyni zo strany žalovaného. Súčasťou zmluvy boli Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, kde sa v bode 18.2.1 účastníci dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere, budú riešené a s konečnou platnosťou rozhodnuté v písomnom rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovským rozsudkom rozhodcu JUDr. Erika Končoka, sp.zn. RK-1696/10-EK zo dňa 28.09.2010 bola žalobkyni (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovanej) uložená povinnosť zaplatiť žalovanému

sumu 1.648,39 EUR spolu s 9% ročným úrokom a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 49,79 EUR.

Rozsudkom zo dňa 15.06.2010, č.k. 42Cb/282/2008-184 tunajší súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je neplatná. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 31.03.2011, č.k. 1Cob/388/2010-251 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Na základe dovolania odporcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 31.05.2012, sp. zn. 3Obdo/39/2011 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave vec opätovne prejednal a rozsudkom zo dňa 26.09.2013, č.k. 1Cob/309/2012-334 potvrdil rozsudok tunajšieho súdu. Uvedené rozhodnutia neboli napadnuté mimoriadnym opravným prostriedkom. Rozsudok, ktorým súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je neplatná, nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2013 a vykonateľnosť dňa 25.11.2013.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že k uzavretiu zmluvy došlo tak, že potrebovala hotovosť na cestu do Švajčiarska, telefonovala a napokon sa aj osobne stretla s pani H., kde podpísala papiere, ktoré jej dala, celé sa to odohralo na ulici, obsah papierov si nečítala, išlo o drobné písmo. Vzápätí išli do banky, papiere držala stále pani H. a banka jej po stiahnutí nejakej sumy vyplatila necelých 30.000,- Sk. Pani H. jej povedala, že keď to rýchlo vráti, bude pokoj, tak to v priebehu 6 - 7 mesiacov zaplatila a potom jej prišlo, že je dlžná ďalšiu sumu. Horko-ťažko sa jej podarilo skontaktovať s pani H., ktorá jej povedala, že to dá do poriadku. Bola to pôžička bez ručiteľa, pani Branušková od nej nič nechcela ani občiansky preukaz.

Právna zástupkyňa žalobkyne so svojom prednese uviedla, že rozhodcovskú doložku považuje za neprijateľnú už len vzhľadom na vzhľad a drobnosť písma, ktorá jej podmienky upravuje, konkrétne bod 18.2, 3, ktorý ako keby dával spotrebiteľovi na výber medzi rozhodcovským alebo všeobecným súdom. De facto je však úprava taká, že pokiaľ sa veriteľ rozhodne pre rozhodcovský súd, spotrebiteľ sa musí prispôbiť, pritom konanie pred rozhodcovským súdom je nearbitrárne a výlučne písomné. Rozpor rozhodcovskej doložky s právnym poriadkom je v ust. § 53 ods. 3 písm. r) a aj so smernicou 93/13 RHS. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z dôvodu, že nebola individuálne dohodnutá účastníkmi právneho vzťahu. Vyjadrenia svojej klientky považovala za konzistentné, ale je pravdou, že vzhľadom na uplynulý čas si už nemusí všetko presne pamätať. V konaní namietala neplatnosť rozhodcovskej doložky, o ktorej zmysle žalobkyňa nemohla byť informovaná ani zástupkyňou žalovaného, to sú veci, ktorým títo ľudia nerozumejú. Navyše žalovaný jednal so žalobkyňou nie ako spotrebiteľom, ale ako s obchodným prípadom. Aj napriek vyjadreniu protistrany (o nepristúpení k výkonu napadnutého rozhodcovského rozsudku, keďže na základe tejto novely prestal byť rozsudok pre účastníkov záväzný) stále existuje naliehavý právny záujem žalobkyne na zrušení rozhodcovského rozsudku vzhľadom na skutočnosť, že pri množstve exekútorských úradov nevie zaručiť, či takýto návrh nebol podaný, prípadne či sa po zamietnutí žaloby neobjaví nejaký antidatovaný.

Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese uviedol, že dohodnutú rozhodcovskú doložku považoval za platnú, ktorá spĺňa zákonné podmienky vrátane ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní a ust. § 53 ods. 4 písm. e) OZ. Iné konanie tunajšieho súdu nemôže byť pre predmetnú vec určujúce, nakoľko aj vzhľadom na ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní je možné konanie o rozhodcovskej doložke oddeliť od konania o neplatnosti celého právneho úkonu. Uviedol, že výpoveď žalobkyne bola v rozpore s jej vyjadrením v konaní 42Cb/282/2008, v ktorom uviedla, že žiadosť o poskytnutie pôžičky nečítala na mieste, nakoľko si ju chcela vziať domov na preštudovanie. Vylúčil, že by súčasťou žiadosti neboli požadované doklady, čo v tomto prípade okrem kópie občianskeho preukazu bolo v danom prípade aj rozhodnutie SP o dôchodku. Žiadosť ako taká je postúpená do bratislavskej centrály, kde sa o nej rozhoduje, vylučoval teda, že by hneď po podpísaní žiadosti žalobkyňa s pani Branuškovou navštívili banku a dostali peniaze. Celý priebeh uzatvárania zmluvy je aj súčasťou výpovedí nielen účastníkov, ale aj svedkyne H., ktoré sú zachytené v zápisniciach citovaného konania. Vzhľadom na novelu spotrebiteľského zákona z roku 2013 žalovaný nepristúpil k výkonu napadnutého rozhodcovského rozsudku, keďže na základe tejto novely prestal byť rozsudok pre účastníkov záväzný.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom prednese uviedol, že má takisto za to, že naliehavý právny záujem na zrušení rozsudku stále trvá kvôli právnej istote spotrebiteľky. Napriek zmene právneho poriadku poukázal na niekoľko rozhodnutí, v ktorých súdy takisto po novele zrušovali rozhodcovské rozsudky v konaniach začatých pred novelou, konkrétne: Krajský súd v Nitre sp. zn. 25Co/404/2015,

Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/405/2014, Krajský súd v Košiciach sp. zn. 8C/159/2013, Okresný súd Stará Ľubovňa sp. zn. 5C/18/2013, Okresný súd Spišská Nová Ves sp. zn. 7C/158/2013. Tiež poukázal na obsah prechodných ustanovení v O.s.p. v súvislosti s novelou, konkrétne ust. § 372w, ktoré upravuje postup pri rozhodovaní o posudzovaní rozhodcovských doložiek aj prechodné ustanovenie k novele spotrebiteľského zákona účinnej od 01.01.2015. K dôvodom na zrušenie rozsudku uviedol, že konkrétne ustanovenia, ktoré sú pre tento prípad naplnené, videl v ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) v znení pred 01.01.2015, kedy rozhodcovská doložka bola uzavretá v rozpore s právnym poriadkom a rozhodcovský súd pri svojom rozhodovaní neskúmal podmienky zmluvného vzťahu z hľadiska spotrebiteľského práva, konkrétne zákona o spotrebiteľských úveroch. Tiež upozornil na spôsob, ktorým bola zmluva o revolvingovom úvere uzavretá, kedy v bode 2, kde sa v prítomnosti dlžníka vpisujú podmienky jej predmetu, sú iné údaje ako v bode 6, ktoré sú vpisované v neskoršom čase a bez prítomnosti žalobkyne, čím nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy neprijatím pôvodného návrhu, a teda jeho akceptácie.

Žalovaný v záverečnom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.11.2015 uviedol, že vzhľadom na prijatie zákona č. 335/2014 Z.z. a skutočnosť, že nebol podaný návrh na vykonanie rozhodcovského rozsudku, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok z právneho hľadiska nemá žiadne právne účinky pre jeho účastníkov. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku smeruje k tomu, aby rozhodcovský rozsudok nezaväzoval jeho účastníkov a právnym prostriedkom pre dosiahnutie tohto výsledku je práve konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovské rozhodnutie vydané pred 01.01.2015 prestáva zaväzovať jeho účastníkov na základe toho, že sa nepodá návrh na vykonanie exekúcie. Je možné konštatovať, že strata účinkov rozhodcovského rozsudku tak nastáva ex lege. V prípade napádaného rozhodcovského rozsudku došlo k zániku jeho záväznosti, a teda právnej formálnej právoplatnosti na základe a v dôsledku zákonnej úpravy. Žalovaný pritom nemohol lege artis ani návrh na exekúciu podať, keďže bola odložená vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku uznesením tunajšieho súdu. Vedenie konania bolo podľa žalovaného nadbytočné a jeho predmet po právnej stránke nejestvuje. O trovách konania navrhol rozhodnúť podľa § 150 ods. 1 O.s.p.

Vedľajší účastník vo svojom konečnom vyjadrení uviedol, že aj v prípade, ak by exekútor nedodrжал lehotu podľa § 44 Exekučného poriadku a požiadal o poverenie s omeškaním, nemalo by to na začatie exekúcie žiadny vplyv - exekúcia by sa stále považovala za začatú dňom doručenia návrhu na jej výkon exekútorovi a mohla by sa tak riadne vykonať. V dôsledku uvedeného žalobkyňa nikdy nebude mať právnu istotu či do 31.03.2015 nebol u niektorého exekútora podaný návrh na výkon predmetného rozhodcovského rozhodnutia.

Podľa § 40 ods. 1, písm. c), j) a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom ku dňu podania žaloby) účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

(2) Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. 24.07.2007), rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými

stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 372w O.s.p., spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1. januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. 24.07.2007), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku 24.07.2007), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Súd má za preukázané, že rozhodcovským rozsudkom rozhodcu JUDr. Erika Končoka, sp. zn. RK-1696/10-EK zo dňa 28.09.2010 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.648,39 EUR spolu s 9% ročným úrokom a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 49,79 EUR.

S účinnosťou od 01.01.2015 bol prijatý zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorým boli okrem iného novelizované aj niektoré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku. Zákon č. 335/2014 Z.z. aj predchádzajúci č. 244/2002 Z.z. predstavujú z podstatnej časti procesnoprávne predpisy, pričom platí zásada uplatňovaná v procesnom práve, podľa ktorej na procesné úkony v súdnom konaní sa zásadne aplikuje procesné právo platné a účinné v čase uskutočnenia procesného úkonu, pokiaľ prechodné ustanovenia neurčujú inak. Naplnenie taxatívne vymedzených dôvodov podmienok žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku súd preto posudzoval podľa ustanovení účinných v čase podania žaloby. V čase vyhlásenia rozsudku však musel reflektovať právne účinný stav upravený novelami O.s.p. a EP v súvislosti s prijatím zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Pre úplnosť súd uvádza, že § 372w O.s.p., podľa ktorého konania o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, ktoré sa do 01.01.2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov, je ustanovením výlučne o vecnej a miestnej príslušnosti súdov, nie o použití procesných či hmotnoprávnych noriem v týchto konaniach.

Včasnosť podania žaloby súd skúmal takisto podľa predpisov účinných v čase podania žaloby, kedy účinný zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní predpisoval 30-dňovú lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Keďže rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 25.11.2010 a žaloba na tunajší súd bola podaná dňa 23.12.2010, zo strany žalobkyne bola dodržaná zákonná 30-dňová lehota.

Žalobkyňa odôvodňovala návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku neprijateľnosťou rozhodcovskej doložky, pričom poukazovala hlavne na ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá formou rozhodcovskej doložky k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 24.07.2007, pričom rozhodcovská doložka bola súčasťou Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere (čl. 18.2). Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia, t.j. v danom prípade predpismi účinnými ku 24.07.2007. V čase

uzavretia zmluvy ešte Občiansky zákonník neobsahoval ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r), podľa ktorého za neprijateľnú možno považovať podmienku, ktorá umožňuje, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. Napriek tomu má súd za to, že rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, a preto je potrebné považovať túto podmienku za neprijateľnú, a teda neplatnú. Aj napriek tomu, že konkrétne znenie neprijateľnej podmienky, na ktoré poukazovala žalobkyňa, nebolo v čase uzavretia zmluvy o úvere, a teda aj rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky, vyslovene uvedené v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky boli vymedzené len príkladmo, a teda súd mohol vyhodnotiť ako neprijateľnú akúkoľvek podmienku zakladajúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, pri jej akceptácii nemala žalobkyňa na výber, vzhľadom na jej spojenie s ďalšími podmienkami zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá má charakter formulárovej zmluvy. Celú zmluvu tak mohla ako celok len prijať a podrobiť sa týmto podmienkam alebo celú zmluvu odmietnuť. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach je treba zvoliť osobitným vyjednaním a nie nanútením rozhodcovského konania spotrebiteľovi. Na individuálne dojednanie by bolo potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá rozhodcovského konania (rozhodcovská doložka neobsahuje žiadne poučenie spotrebiteľa o rozdiely medzi rozhodcovským konaním a občianskym súdnym konaním na všeobecnom súde) a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru (pričom v danom prípade boli zmluvné podmienky písané drobným písmom, takmer nečitateľným pre osobu vyššieho veku), sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov. Faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy je v tomto prípade veriteľ, teda žalovaný. Pokiaľ aj bola dojednaná možnosť účastníkov zmluvy obrátiť sa so svojím nárokom na všeobecný súd, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Na základe uvedených skutočností by bolo nevyhnutné považovať rozhodcovskú zmluvu, ktorá bola uzavretá vo forme rozhodcovskej doložky, za neprijateľnú. Aj z rozhodcovského konania bolo zrejmé, že rozhodcovský súd neposkytol žalobkyni ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy predstavuje jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Avšak v dôsledku následnej zmeny právnej úpravy je súd názoru, že na strane žalobkyne nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti rozhodcovskej doložky, s ktorou sa súd musel prejudiciálne vysporiadať v rámci rozhodnutia o dôvodnosti uplatneného nároku na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Konkrétne ide o ust. § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (zákon č. 335/2014 Z.z.), vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti zákona č. 335/2014 Z.z. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie a rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Zákon č. 335/2014 Z.z. nadobudol účinnosť dňa 01.01.2015, a preto poverenie na vykonanie exekúcie by bolo možné vydať len na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného najneskôr 01.04.2015. V opačnom prípade rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol predstavovať exekučný titul, prestáva účastníkov zaväzovať. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak je aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi konania, ktorý je ohrozením právneho postavenia žalobkyne a ktorý možno týmto právnym prostriedkom odstrániť. V konaní nebolo preukázané, že by zo strany žalovaného bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, pričom tomuto kroku žalovaného bránilo aj uznesenie č.k. 8C/23/2011-34, ktorým súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku vydaného dňa 28.09.2010 rozhodcom JUDr. Erikom Končokom, sp. zn. RK-1696/10-EK. Obavu žalobkyne spočívajúcu v tom, že sa po zamietnutí žaloby objaví antidatovaný návrh na vykonanie exekúcie, súd považuje za neodôvodnenú a ničím nepodloženú.

Pre úplnosť súd v tomto odôvodnení konštatuje, že sa obrátil na Centrálny register exekúcií, ktorý hoc v súčasnosti nepracuje v plnom otvorenom režime, uviedol, že neeviduje žiadne záznamy o žalobkyni. Tento údaj prišiel do dispozície súdu po vyhlásení rozsudku, preto nie je súčasťou vyhodnocovaného dokazovania.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žalobkyňa sa v čase začatia konania legitímne domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, avšak vzhľadom na následnú zmenu právnej úpravy nebol daný právny záujem na zrušení rozhodcovského rozsudku, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Žalovaný mal vo veci úspech, a preto by mu proti neúspešnej žalobkyni prislúchalo právo na náhradu trov konania. Hoci žalobkyňa sa podľa názoru súdu na začiatku konania dôvodne domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, súd je viazaný stavom v čase vyhlásenia rozsudku, a preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalobu zamietol, čo predstavovalo neúspech žalobkyne vo veci samej. Príslušné ustanovenia o trovách konania nereflektujú možnosť vzniku situácie, ktorá sa vyskytla v prejednávacom prípade, a preto aj napriek skutočnosti, že v čase podania žaloby bolo túto možné považovať za dôvodnú, súd nemohol žalobkyni ako neúspešnej účastníčke priznať náhradu trov konania. Vzhľadom na výnimočnosť situácie však súd pristúpil k aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p., kedy súd nemusí náhradu trov konania priznať, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ako už súd uviedol vyššie, náhrada trov konania by prislúchala žalovanému, avšak súd by to považoval voči žalobkyni za neprímerane prísne a nespravodlivé. Napokon samotný žalovaný navrhol, aby súd rozhodol o trovách podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Z uvedených dôvodov súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania možno rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.